

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2021-2023 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau - Tarnyba) yra Savivaldybės kontrolės ir audito institucija.

Tarnyba 2021-2023 metų strateginis veiklos planas parengtas vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827.

Tarnybos 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane pateikiamos pagrindinės institucijos kryptys, teikiamos paslaugos, laukiami institucijos veiklos rezultatai.

Atsižvelgiant į aplinkos analizę, suformuluota tarnybos misija, strateginiai tikslai, veiklos programa, numatyti asignavimai jai įgyvendinti, laukiami veiklos rezultatai.

APLINKOS IR IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

Politiniai veiksniai

Tarnyba- - kontrolės ir audito institucija, atskaitinga Savivaldybės tarybai (toliau - Taryba). Iš Tarybos narių sudarytas Kontrolės komitetas svarsto tarnybos veiklos plano projektą, savivaldybės kontrolieriaus parengtą ataskaitą dėl veiklos plano įvykdymo, teikia Tarybai išvadas dėl tarnybos veiklos rezultatų.

Ekonominiai veiksniai

Tarnyba nedaro tiesioginės įtakos ekonomikos plėtrai, tačiau augant šalies ekonomikai, vykdamas investicinius projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos, didėja Savivaldybės biudžetas. Visa tai didina ir audito apimtis.

Socialiniai veiksniai

Atliktų auditų rezultatų(ataskaitų, išvadų, rekomendacijų) skelbimas viešai, didina institucijos teikiamą efektą.

Technologiniai veiksniai

Informacinių technologijų plėtra yra sąlygojama ypač spartaus informacinių technologijų vystymosi, kuomet nauji ir patrauklūs sprendimai per trumpą laiką tampa pasenę. Kompiuterinių programų įvairovė ir augantis kompiuterinių sistemų lygis sudaro pagrindą pradėti naudoti kompiuterizuotas audito priemones. Tarnyboje būtina informacinių sistemos plėtra.

Teisinė bazė

Tarnyba, vykdydama savo veiklą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vietos savivaldos, Viešojo administravimo, Biudžeto sandaros, Akcinių bendrovių, Viešųjų įstaigų, Viešųjų pirkimų, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis

ir kitais įstatymais, Administracinių teisių pažeidimų kodeksu, Vyriausybės nutarimais, Valstybinio audito reikalavimais ir kitais teisės aktais.

Organizacinė struktūra

Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius. Tarnyboje dirba penki darbuotojai. Darbuotojai nuolat kelia kvalifikaciją, dalyvauja Valstybės kontrolės, Savivaldybių kontrolierių asociacijos, Savivaldybių asociacijos bei kitų, licencijas turinčių mokymo įstaigų, rengiamuose seminaruose kvalifikacijai tobulinti.

Planavimo sistema

Siekiant užtikrinti profesinių ir audito kokybės reikalavimų laikymąsi, vadovaujamasi tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais, Valstybės kontrolės parengtais finansinio ir veiklos audito vadovais. Auditai atliekami parengus planą ir auditų programas. Tarnybos veikla yra planuojama, kiekvienais metais sudaromas Tarnybos veiklos metinis planas. Rengiamas ir tvirtinamas strateginis veiklos planas.

Finansiniai ištekliai

Tarnyba finansuojama iš savivaldybės biudžeto, turi atskirą išlaidų sąmatą. Norint išlaikyti darbuotojų aukštą kvalifikaciją, reikalingas stabilus ir pakankamas finansavimas.

SSGG ANALIZĖ

Stiprybės

- Įstatymų nuostatos įtvirtina Kontrolės ir audito tarnybos politinį ir finansinį nepriklausomumą, teisę gauti auditui atlikti reikalingą informaciją.
- Sukurta valstybinio audito metodika, parengti valstybinio audito reikalavimai.
- Kontrolės ir audito tarnyba, siekdama savo veiklos viešumo ir skaidrumo, skelbia Tarnybos metinės veiklos ataskaitos santrauką vietinėje spaudoje ir per kitas visuomenės informavimo priemones, auditų ataskaitas ir išvadas skelbia internetiniame tinklalapyje;
- Kontrolės ir audito tarnybos personalas yra kvalifikuotas, o darbuotojų kaita maža.
- Kontrolės ir audito tarnyba aktyviai dalyvauja Savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje.

Silpnybės

- Netolygi IT audito plėtra Tarnyboje.
- Silpna darbuotojų motyvavimo sistema, sąlygota Valstybės tarnybos įstatymo.
- Nepakankamai efektyvus audito rekomendacijų įgyvendinimas.

Galimybės

- Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto buvimas palengvina audito išvadų ir rekomendacijų įgyvendinimą. Taip pat gali parodyti visuomenei, kad savivaldybės auditas yra veiksmingas ir be teisės sauginių funkcijų bei sankcijų.
- Didėjantis Tarybos, visuomenės ir žiniasklaidos dėmesys savivaldybės audito rezultatams skatina tobulinti audito kokybės užtikrinimo sistemą, gerina Tarnybos įvaizdį ir jos veiksmingumą.
- Aktyvesnis tarptautinis ir tarprajoninis bendradarbiavimas, dalyvavimas specializuotuose seminaruose, sudarytų geresnės sąlygas įgyti pažangios audito patirties.
- Informacinių technologijų ir naujų audito priemonių diegimas ir naudojimas.
- Pasinaudojimas vidaus auditorių atliekamu darbu.

Grėsmės

- Daug audituojamų subjektų apsunkina informacijos gavimą ir apdorojimą.
- Nepakankamas tarptautinių audito standartų išaiškinimas, metodikų nebuvimas audito atlikimui savivaldybėje.
- Plečiami teisiniai įgalinimai bei reikalavimai Kontrolės ir audito tarnybai gali būti neadekvatūs jų finansiniams ir žmonių ištekliams.
- Per dideli visuomenės ir politikų lūkesčiai.

INSTITUCIJOS MISIJA, VIZIJA, VERTYBĖS IR UŽDAVINIAI

Misija

Padėti Savivaldybei išmintingai valdyti ir naudoti turtą, lėšas ir kitus išteklius.

Vizija

Padėti Tarybai vykdyti kontrolę ir skatinti aukščiausių finansų valdymo standartų įgyvendinimą savivaldos sektoriuje bei efektyvų viešųjų paslaugų teikimą visuomenei.

Vertybės

Profesinis tobulėjimas, sąžiningumas, objektyvumas, nepriklausomumas, komandinis darbas, atsakingumas.

Uždaviniai

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, siekdama atlikti kontrolės ir audito institucijos misiją ir įgyvendinti Vietos savivaldos įstatyme numatytus tikslus, kelia sau tokius uždavinius:

- atlikti Tarybos veiklos plane numatytus finansinius ir veiklos auditus pagal Valstybinio audito reikalavimus;
- vykdyti Savivaldybės turto apskaitos, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo kontrolę;
- įvertinti Savivaldybės viešojo administravimo subjektų administracinės veiklos kokybę bei efektyvumą, vidaus kontrolės ir vidaus audito sistemos patikimumą ir teikti rekomendacijas jai gerinti;
- vykdyti prevencines priemones, kad būtų ištaisyti ir nepasikartotų auditų metu nustatyti teisės aktų pažeidimai;
- priimti sprendimus dėl gyventojų prašymų bei skundų nagrinėjimo Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

INSTITUCIJOS STRATEGINIAI TIKSLAI

Stiprinti Tarybos vykdomą savivaldybės biudžeto kontrolę

LR Vietos savivaldos įstatyme numatyta, kad Taryba prižiūri, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Viena iš efektyvios kontrolės priemonių yra Kontrolės ir audito tarnybos auditinė veikla. Savo ruožtu, Kontrolės ir audito tarnybos veiksmingumas gali būti žymiai padidintas, jei Taryba ir Kontrolės komitetas išklausytų ir aptartų Kontrolės ir audito tarnybos svarbiausius auditų rezultatus ir susitelkę kartu imtųsi ar paskatintų kitus imtis reikiamų veiksmų, siekiant pašalinti auditų metu nustatytus veiklos trūkumus.

Siekdama šio strateginio tikslo, Kontrolės ir audito tarnyba aktyviai bendradarbiauja su Taryba. Kontrolės komitetui teikiama informacija apie atliktų auditų rezultatus. Kontrolės ir audito tarnyba siekia palengvinti Tarybos darbą tvirtinant konsoliduotų savivaldybės biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius.

Skatinti pažangių finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimą viešajame sektoriuje

Pradėjus taikyti tarptautiniu mastu priimtus audito standartus bei geriausią praktiką, pasikeitė pagrindinis Kontrolės ir audito tarnybos veiklos tikslas. Dabar audito užduotis – ne tik ieškoti klaidų bei pažeidimų, bet ir padėti gerinti savivaldos sektoriaus skaidrumą ir atskaitingumą, racionalų finansų valdymą ir patikimą kontrolę.

Vienas iš apskaitos, skaidrumo ir atskaitingumo gerinimo būdų – vidaus kontrolės stiprinimas. Atlikdami finansinį auditą, mes vertiname audituojamų subjektų vidaus kontrolės procedūras – ar jos yra pakankamos ir veiksmingos. Savivaldybės institucijai, įstaigai skirtų savivaldybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumas ir efektyvumas priklauso nuo to, ar vidaus kontrolės procedūros leidžia fiksuoti padarytas klaidas ir laiku jas ištaisyti. Viena iš kontrolės stiprinimo priemonių būtų pilnas apskaitos tvarkymas programa LABBIS. Atlikdami finansinį (teisėtumo) auditą vertiname įstaigų perėjimo prie apskaitos tvarkymo programa LABBIS pažangą.

Skatinti į rezultatus orientuotą valdymą viešojo administravimo subjektuose

Savivaldybėje yra programinis biudžetas, asignavimų valdytojai skatinami savo veiklą planuoti vadovaujantis strateginio planavimo dokumentais, tinkamai nustatyti programų tikslus, kurie atspindėtų siekiamą poveikį visuomenei, uždavinius, kurie parodytų įstaigų teikiamas paslaugas. Asignavimų valdytojų atsakomybė už veiklos rezultatus dažnai yra nepakankama. Atlikdami programų auditą, vertiname ar pasiekti programos ir uždavinyje numatyti tikslai.

Tarnyba, įgyvendindama strateginius tikslus, siekia išlaikyti konstruktyvius ir abipuse pagarba

BENDRAS INSTITUCIJOS LĖŠŲ POREIKIS IR NUMATOMI FINANSAVIMO ŠALTINIAI

Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Funkcinės kvalifikacijos kodas	Asignavimų valdytojo kodas	Priemonės vykdytojas	Finansavimo šaltinis	2021-ųjų metų asignavimų planas	Numatomi 2022-ųjų metų asignavimai	Numatomi 2022-ųjų metų asignavimai
01	01	03	Kontrolės ir audito tarnybos veiklos užtikrinimas	01	1932912324	Kontrolės ir audito tarnyba	SB	179,1	197,0	225,0

IŠORĖS AUDITO SAVIVALDYBĖJE PROGRAMA

Pagrindiniai rodikliai

Įstaigos	Teikiama programų	Etatai (skaičius vienetais)
1	1	6

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos vertinimo kriterijai

Finansinio audito sritis

Rezultato: Įgyvendinta rekomendacijų

Veiklos audito sritis

Produkto: Atlikta veiklos auditų

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Programos parengimo argumentai

Atsižvelgiant į Lietuvos finansų kontrolės sistemą, Kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba atlieka auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus, kurie parengti atsižvelgiant į tarptautinius INTOSAI standartus bei Tarptautinius audito standartus, kurių laikosi daugelio šalių aukščiausiosios audito institucijos.

Programos aprašymas

Kontrolės ir audito tarnyboje sudaryta išorės audito savivaldos sektoriuje programa, atspindinti pagrindinę Kontrolės ir audito tarnybos veiklą – savivaldybės biudžeto ir konsoliduotų finansinių ataskaitų auditą. Programa turi tris į išorę orientuotus tikslus, susijusius su kontrolės stiprinimu, taip pat su veiklos ir finansiniu auditu, atliekamu daugelio pasaulio šalių aukščiausiųjų audito institucijų.

Programos tikslas:

1. Padėti Tarybai vykdyti efektyvią savivaldybės biudžeto kontrolę

Kontrolės ir audito tarnyba teikia Tarybai išvadas dėl savivaldybės konsoliduotų biudžeto vykdymo ataskaitų, finansinių ataskaitų rinkinių.

- sukurti efektyvią savivaldybės biudžeto ir finansų sistemą ir teikti informaciją Tarybai, mokesčių mokėtojams ir kitiems vartotojams;
- skatinti viešojo sektoriaus atskaitomybę piliečiams;
- skatinti pateikiamos informacijos apie savivaldybės biudžeto asignavimų panaudojimą viešumą bei skaidrumą.

2. Skatinti, kad viešojo administravimo subjektai teiktų tikrą ir teisingą finansinę atskaitomybę

Išorės finansinį auditą Kontrolės ir audito tarnyba atlieka pagal Valstybinio audito reikalavimus, kurie parengti vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymu, Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) parengtais Tarptautiniais audito standartais.

Vertindami finansines ataskaitas, auditoriai tiria apskaitos dokumentus, sandorius ir statistiniais bei nestatistiniais atrankos metodais bei rizikos vertinimo metodais pasirinktas ūkinės operacijas. Taigi auditoriai tikrina ne atskirus, atsitiktinai pasirinktus audituojamo subjekto veiklos aspektus, o surenka įrodymus, leidžiančius pareikšti pagrįstą nuomonę apie tai, ar finansinė atskaitomybė parodo tikrą bei teisingą įstaigos finansinę būklę ir ar audituojamo subjekto ūkinės operacijos buvo vykdomos laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų.

Savivaldybės kontrolierius, atlikęs audituojamo subjekto veiklos rizikos vertinimą ir nustatęs padidintos rizikos sritis, informuoja apie jas subjekto vadovybę ir sudaro visas sąlygas imtis priemonių nustatytai rizikai valdyti bei ištaisyti esamas klaidas iki finansinės atskaitomybės pateikimo.

3. Didinti viešojo sektoriaus efektyvumą

Veiklos audito metu nustatoma, ar audituojamas subjektas, vykdydamas savo pareigas, ekonomiškai, rezultatyviai ir efektyviai naudoja išteklius.

Veiklos auditas apima:

- veiklos ekonomiško (taupumo) vertinimą, lyginant su viešojo administravimo principais ir geriausia administravimo praktika;
- finansinių, žmonių ir kitų išteklių panaudojimo efektyvumo auditą, įskaitant ir informacinių sistemų, veiklos vertinimo kriterijų (rodiklių) ir stebėsenos atlikimo nagrinėjimą, taip pat audituojamo subjekto atliktų veiksmų šalinant audito metu nustatytus trūkumus tyrimą ir kita, ką auditorius mano esant svarbu ir reikšminga siekiant padidinti audituojamų subjektų veiklos efektyvumą;

- rezultatyvumo (veiksmingumo) auditą, susijusį su audituojamų subjektų, jų vykdomų programų tikslų pasiekimo įvertinimu. Atliekant rezultatyvumo auditą paprastai vertinamas audituojamo subjekto pasiektas efektas, t. y. kokią poveikį visuomenei, mokesčių mokėtojams ar kitoms suinteresuotoms šalims padarė audituojamo subjekto veikla. Tokio audito metu taip pat gali būti nagrinėjama, kaip audituojamas subjektas stebi, analizuoja ir vertina, kokią poveikį išorei (už audituojamo subjekto ribų) padarė jo veikla.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas

Vertinimo kriterijais išreikšti programos įgyvendinimo rezultatai pateikti lentelėje.

	2021 metai	2022 metai	2023 metai
Finansinio audito sritis			
Rezultato:			
Įgyvendinta rekomendacijų	75 proc.	80 proc.	85 proc.
Veiklos audito sritis			
Produkto:			
Atlikta veiklos auditų	2	2	2